

УДК 374.7:37.014(510)

<https://orcid.org/0009-0009-6181-2997>

<https://doi.org/10.34142/23128046.2026.60.17>

Шен Цянь

КИТАЙСЬКА АСОЦІАЦІЯ ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ У СИСТЕМІ НЕФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ КНР

У статті здійснено комплексний аналіз діяльності Китайської асоціації освіти дорослих (China Adult Education Association – CAEA) як провідної інституції у системі неформальної та неперервної освіти КНР. Актуальність дослідження зумовлена стратегічним курсом КНР на побудову «суспільства, що навчається» до 2035 року та модернізацію освіти як інструменту національного розвитку. У державних програмних документах неформальна освіта дорослих визначається як інфраструктура постійного оновлення компетентностей, соціальної інтеграції та культурної згуртованості, що актуалізує роль професійних асоціацій у координації провайдерів, стандартизації підходів і забезпеченні якості навчання впродовж життя. Дослідження є також значущим для України, де триває формування законодавчих і організаційних засад освіти дорослих в умовах суспільних трансформацій і євроінтеграційних процесів.

Мета статті полягає у визначенні організаційно-структурних засад, статутних положень і основних напрямів діяльності CAEA та обґрунтуванні її ролі в реалізації державної стратегії розвитку неперервної освіти. Методологічну основу становлять аналіз і синтез нормативно-правових документів і статутних матеріалів, системно-структурний підхід до інтерпретації організаційної моделі асоціації, а також порівняльний аналіз наукових джерел з проблеми освіти дорослих.

Установлено, що CAEA функціонує як загальнонаціональна наукова неприбуткова організація з розгалуженою регіонально-галузевою структурою, яка забезпечує поєднання централізованого стратегічного управління з децентралізованим упровадженням освітніх ініціатив. Асоціація виконує аналітичну, консультативну, стандартизувальну та просвітницьку функції, бере участь у розробленні стандартів, здійснює моніторинг якості програм, підтримує цифрові освітні платформи та організовує професійні обміни. Показано, що CAEA виступає інституційним механізмом узгодження державної політики з практикою неформальної освіти дорослих, забезпечуючи керований розвиток системи навчання впродовж життя в умовах модернізації суспільства.

Creative Commons Attribution
NonCommercial 4.0 International

Отримані результати розширюють уявлення про роль професійних асоціацій у структурі неформальної освіти та можуть бути використані у порівняльно-педагогічних дослідженнях і при формуванні національних моделей розвитку освіти дорослих.

Ключові слова: освіта дорослих, неформальна освіта, неперервна освіта, навчання впродовж життя, Китайська Народна Республіка, Китайська асоціація освіти дорослих, професійні асоціації.

Sheng Qian. China adult education association in the system of non-formal education of the PR China. The article provides a comprehensive analysis of the activities of the China Adult Education Association (CAEA) as a leading institution within the system of non-formal and continuing education in the People's Republic of China. China's strategic course determines the relevance of the study to build a «learning society» by 2035 and modernize education as a tool of national development. In state policy documents, non-formal adult education is defined as an infrastructure for continuous competence renewal, social integration, and cultural cohesion, which actualizes the role of professional associations in coordinating providers, standardizing approaches, and ensuring the quality of lifelong learning. The study is also significant for Ukraine, where legislative and organizational frameworks for adult education are currently being developed amid social transformations and European integration processes.

The purpose of the article is to identify the organizational and structural foundations, statutory provisions, and central areas of activity of CAEA, as well as to substantiate its role in implementing the state strategy for the development of continuing education. The methodological framework includes the analysis and synthesis of regulatory documents and statutory materials, a systemic-structural approach to interpreting the association's organizational model, and a comparative analysis of scientific sources on adult education.

It has been established that CAEA operates as a nationwide scientific non-profit organization with an extensive regional and sectoral structure, combining centralized strategic management with decentralized implementation of educational initiatives. The association performs analytical, advisory, standard-setting, and academic functions; participates in the development of standards; monitors program quality; supports digital educational platforms; and organizes professional exchanges. It is demonstrated that CAEA acts as an institutional mechanism for aligning state policy with the practice of non-formal adult education, ensuring the managed development of lifelong learning in the context of societal modernization.

The findings expand understanding of the role of professional associations within the structure of non-formal education. They may be applied in comparative pedagogical research and in the development of national models for advancing adult education.

Keywords: *adult education, non-formal education, continuing education, lifelong learning, People's Republic of China, China Adult Education Association, professional associations.*

Вступ. Актуальність статті зумовлена тим, що у 2024 - 2035 рр. КНР задає курс на побудову «суспільства навчання» і модернізацію освіти як інструменту національного розвитку, де неформальна освіта дорослих розглядається не як допоміжна сфера, а як інфраструктура постійного оновлення компетентностей, соціальної інтеграції та культурної згуртованості. У державному плані побудови Китаю як «провідної країни в освіті» зафіксовано мету формування розвиненого «*learning society*» до 2035 року, що означає потребу в розбудові організацій, здатних координувати мережі освітніх провайдерів, стандартизувати підходи до навчання, підтримувати якість освіти і забезпечувати зв'язок між державними пріоритетами та практиками навчання дорослих в регіонах (China unveils blueprint for building strong education system by 2035, 2025).

Окремим нормативно-програмним контуром актуальності є державний план розвитку, де закріплено завдання інтегрувати онлайн-освіту в систему навчання впродовж життя, розширювати доступ до освітніх ресурсів і розвивати механізми визнання результатів різних типів навчання. Це безпосередньо підсилює роль професійних і громадських об'єднань, здатних структурувати поле неформальної освіти дорослих через цілі, завдання, мережеві проекти та тематичні напрями (Outline of the 14th Five-Year Plan (2021–2025) for National Economic and Social Development and Vision 2035 of the People's Republic of China. The State Council of the People's Republic of China, 2021).

Актуальність дослідження пов'язана також з тим, що в Україні освіта дорослих і неформальна освіта нині перебувають на стику системних реформ, євроінтеграційних освітніх ініціатив та суспільних викликів сучасності. Незважаючи на відсутність окремого закону про освіту дорослих, у законодавстві закріплено конституційне право на освіту та принцип неперервної освіти, яке передбачає доступ до навчання впродовж життя для всіх вікових груп, що підкреслює потребу системного розвитку відповідних практик у суспільстві (What Changes in Access to Ukrainian Education for Individuals in Temporarily Occupied Territories Occurred in 2024, 2024).

На національному рівні триває робота над впровадженням концепту «*lifelong learning*» та створенням законодавчої бази, що має чітко визначити правові, організаційні й економічні засади розвитку освіти дорослих і визнання

Creative Commons Attribution
NonCommercial 4.0 International

результатів неформального навчання, що сприятиме розбудові сталого освітнього середовища у сучасних умовах соціальних і економічних трансформацій (Lifelong learning strategy in Ukraine, 2025).

У контексті сучасних викликів, включно з процесом відновлення суспільства під час і після війни, освіта дорослих виступає не лише як механізм професійної адаптації, але й як інструмент соціальної інтеграції, психологічної підтримки, громадської участі та зміцнення демократичних цінностей. Фактично вже сьогодні практики неформальної освіти в Україні реалізуються через громадські, місцеві та міжнародні ініціативи, що потребує системного аналізу інституційних форм їхньої організації, ролі асоціацій та потенціалу для масштабування досвіду в національному масштабі.

Отже, опис мети, завдань, структури та основних напрямів діяльності відповідних освітніх асоціацій в інших країнах дає змогу усвідомити роль і потенціал координуючих структур у побудові сучасної системи неформальної освіти дорослих в Україні, а також підсилити науково-теоретичну й практичну базу формування ефективного освітнього середовища для дорослого населення.

Актуальність теми доводять і численні наукові дослідження в галузі освіти дорослих, зокрема й неформальної. Л. Лук'янова здійснила комплексний порівняльний аналіз законодавчого забезпечення освіти дорослих у 23 країнах світу, окресливши нормативно-правові засади функціонування цієї галузі, особливості її інституційної структури та змістового наповнення. Дослідниця представила огляд моделей організації освіти дорослих, визначила коло провайдерів і професійних асоціацій, діяльність яких спрямована на реалізацію завдань формальної й неформальної освіти різних категорій дорослого населення (Lukianova, 2017).

Д. Юань проаналізував еволюцію освіти дорослих у КНР у контексті трансформацій соціально-економічного розвитку країни, окресливши її історичну роль як складника державної політики подолання неписьменності та підвищення освітнього рівня населення. Автор констатував зниження інституційного впливу традиційної системи освіти дорослих наприкінці ХХ століття та обґрунтував необхідність її концептуального оновлення (Yuan, 2016).

Ц. Гуанхай здійснив аналіз проблеми організації дозвілля дорослих з особливими освітніми потребами в системі неформальної освіти КНР. Дослідник визначив структурні компоненти системи організації дозвілля в межах неформальної освіти КНР, охарактеризував нормативно-правове забезпечення,

форми, методи й засоби роботи, а також узагальнив прогресивні ідеї китайського досвіду з перспективою їх творчого використання в освітньому просторі України (Huankhai, 2022).

А. Боярська-Хоменко проаналізувала значення Гамбурзької декларації освіти дорослих як міжнародного нормативного документа, що започаткував формування єдиного освітнього простору у сфері навчання дорослого населення. Авторка висвітлила вплив положень декларації на реформування законодавчої бази освіти дорослих у країнах Центральної та Східної Європи (Boiarska-Khomenko, 2017).

Проте, діяльність китайської асоціації дорослих залишається не розкритою у вітчизняній науково-педагогічній думці.

Мета та завдання. Мета статті полягає у здійсненні комплексного аналізу організаційно-структурних засад, статутних положень і основних напрямів діяльності Китайської асоціації освіти дорослих (China Adult Education Association / CAEA) як провідної інституції у системі неформальної та неперервної освіти КНР.

Методи дослідження. Для досягнення поставленої мети використано комплекс взаємопов'язаних теоретичних методів: аналіз і синтез – для опрацювання нормативно-правових документів, статутних матеріалів та аналітичних звітів; порівняльний аналіз – з метою співвіднесення отриманих результатів із науковими напрацюваннями у сфері освіти дорослих; системно-структурний метод – для визначення функціональних характеристик асоціації; узагальнення й інтерпретація – для формулювання висновків щодо її ролі в розвитку неформальної та неперервної освіти КНР.

Результати. У системі неформальної освіти Китайської Народної Республіки провідну координаційну роль відіграє Китайська асоціація освіти дорослих (中国成人教育协会 / China Adult Education Association / CAEA), створена у квітні 1981 р. за погодженням Міністерства освіти КНР. Асоціація функціонує як загальнонаціональна, наукова, неприбуткова громадська організація, що об'єднує підприємства, установи, соціальні організації та окремих фахівців, діяльність яких пов'язана зі сферою освіти дорослих і неперервного навчання.

Інституційна місія CAEA безпосередньо корелює з державною стратегією розбудови системи навчання впродовж життя та формування «суспільства, що навчається». Асоціація позиціонується як ключова професійна платформа, що

забезпечує експертний супровід державної політики у сфері освіти дорослих, виступає інтелектуальним ресурсом і, водночас, виконує функції організаційного координатора розвитку безперервної освіти на національному рівні. Вона є колективним членом Міжнародної ради з освіти дорослих, що підкреслює її залученість до глобального освітнього простору (Introduction to the China Adult Education Association, 2024).

Нормативно-правові засади діяльності САЕА визначаються її Статутом, який регламентує організаційний статус, систему управління, членство, фінансове забезпечення та механізми внутрішнього контролю. Відповідно до Статуту, Асоціація функціонує як загальнонаціональна, академічно орієнтована, неприбуткова громадська організація, що об'єднує юридичних та фізичних осіб, залучених до сфери освіти дорослих і неперервного навчання (Charter of the China Adult Education Association, 2019).

У статутних положеннях чітко окреслено ідеологічну та ціннісну основу діяльності організації, що узгоджується із загальнонаціональними освітніми та соціальними орієнтирами КНР. Асоціація здійснює свою роботу відповідно до конституційних норм, чинного законодавства і державної політики у сфері освіти, перебуваючи під методичним керівництвом Міністерства освіти КНР і наглядом Міністерства цивільних справ

Статут конкретизує напрями діяльності Асоціації, які охоплюють як експертно-консультаційні, так і науково-дослідні, організаційні та сервісні функції. САЕА уповноважена виконувати делеговані державою завдання у сфері освіти дорослих, зокрема здійснювати моніторинг і оцінювання якості програм, брати участь у формуванні системи стандартів підготовки, розробляти рекомендації щодо вдосконалення освітньої політики, організовувати дослідження з теорії та практики неперервної освіти. Значне місце відводиться розвитку стандартів і сертифікаційних механізмів, створенню публічних платформ освітніх послуг, а також проведенню навчальних заходів, спрямованих на підтримку концепції навчання впродовж життя (Charter of the China Adult Education Association, 2019).

Окремий блок статутних положень стосується академічної та інформаційної діяльності. Так, організація забезпечує популяризацію наукових знань у галузі освіти дорослих, здійснює видавничу діяльність, організовує професійні обміни та розвиває співпрацю з міжнародними й регіональними партнерами, включно з інституціями Гонконгу, Макао та Тайваню.

Система членства передбачає дві категорії – колективних та індивідуальних членів. До складу колективних членів входять органи управління освітою провінційного рівня, галузеві асоціації, заклади вищої освіти, що здійснюють підготовку у сфері освіти дорослих, науково-дослідні установи, підприємства й організації, залучені до реалізації програм неперервної освіти. Індивідуальними членами можуть бути фахівці освітніх установ і представники інших структур, зацікавлені в розвитку освіти дорослих. Процедура вступу, права та обов'язки членів чітко регламентовані, що забезпечує прозорість і внутрішню дисципліну організації. Станом на 2024 р. Асоціація об'єднує понад 1300 колективних членів, має 12 внутрішніх підрозділів, 36 філій та 4 структурні установи, здійснює видавничу діяльність (журнал «Китайська освіта для дорослих / 中国成人教育»), а також підтримує офіційний вебсайт і публічну платформу навчання впродовж життя, що розширює доступ громадян до освітніх ресурсів (Charter of the China Adult Education Association, 2019).

Організаційна структура асоціації вибудована за багаторівневим принципом, що забезпечує її присутність у всіх регіонах КНР та охоплення різних секторів економіки й суспільного життя. Важливим складником цієї структури є мережа провінційних, міських і галузевих асоціацій, які функціонують як колективні члени САЕА та реалізують її стратегічні орієнтири на місцевому рівні.

На провінційному рівні до складу Асоціації входять 25 регіональних організацій, зокрема асоціації освіти дорослих м. Пекін, провінцій Хебей, Шаньсі, Ляонін, Цзілінь, Хейлунцзян, Шаньдун, Хенань, Гуандун, Сичуань, Шеньсі, Ганьсу, Цінхай та інших адміністративних одиниць. У низці регіонів діяльність здійснюється у форматі об'єднаних структур «професійна та освіта дорослих», що відображає інтеграцію неперервної освіти із системою професійної підготовки. Наявність таких регіональних організацій свідчить про інституціоналізацію освіти дорослих як складника регіональної освітньої політики та її координацію з економічними потребами відповідних територій (Local adult education associations, 2024).

Окрім провінційного рівня, до складу САЕА входять 12 міських та субпровінційних асоціацій, зокрема організації в Шанхаї (Пудун), Нанкіні, Усі, Ляньюньгані, Ханчжоу, Нінбо, Ухані, Чжухаї, Дунгуані, Фошані, Мейшані та Сіані. Їхня діяльність орієнтована на реалізацію програм навчання впродовж життя в умовах урбанізованого середовища, підтримку концепції «міст, що навчаються», а також розвиток місцевих освітніх ініціатив у сфері професійної,

громадської та культурної освіти дорослого населення (Local adult education associations, 2024).

Окремий сегмент структури становлять галузеві асоціації освіти дорослих, які об'єднують професійні спільноти в конкретних секторах економіки. Серед них організації, пов'язані з водним господарством, транспортною сферою, машинобудуванням, металургією, а також галузеві освітні підрозділи Китайської ради сприяння міжнародній торгівлі. Така модель дозволяє інтегрувати неперервну освіту безпосередньо у виробничі та управлінські процеси, забезпечуючи зв'язок між підвищенням кваліфікації працівників і модернізацією галузей.

Розгалужена мережа регіональних і галузевих членів формує багатовекторну систему координації, в межах якої САЕА виконує функції методичного центру, платформи професійного обміну та інструменту реалізації державної політики у сфері освіти дорослих. Така структура забезпечує поєднання централізованого стратегічного управління з децентралізованим впровадженням освітніх ініціатив на місцевому та секторному рівнях.

Розвиток Китайської асоціації освіти дорослих відбувається в контексті модернізації системи підготовки управлінських і освітніх кадрів КНР, що набуває особливої актуальності в умовах переходу до моделі «високоякісного розвитку». У публічних звітах керівництва асоціації підкреслюється необхідність оновлення підходів до неперервної освіти, поєднання очних та дистанційних форм навчання, посилення наукового супроводу освітніх процесів і розширення цифрових можливостей системи підготовки кадрів (Research on the high-quality development of higher continuing education in the new era, 2025).

Особлива увага приділяється формуванню інтегрованої моделі навчання, що забезпечує синергію традиційної аудиторної підготовки та онлайн-освітніх ресурсів. Це відображає загальнодержавну тенденцію до створення гнучкої, багаторівневої системи неперервної освіти, здатної оперативно реагувати на соціально-економічні зміни. У цьому контексті САЕА виступає не лише координатором діяльності регіональних і галузевих структур, а й ініціатором концептуальних рішень щодо модернізації змісту та організаційних моделей освіти дорослих.

Паралельно з розширенням організаційної мережі та стандартів діяльності асоціація підтримує розвиток науково-аналітичного напрямку, спрямованого на дослідження закономірностей функціонування системи неперервної освіти, удосконалення механізмів управління якістю та впровадження інноваційних

форм навчання. Це дозволяє розглядати САЕА як інституцію, що поєднує управлінську, експертну й дослідницьку функції в межах національної стратегії формування «суспільства, що навчається».

Свідченням активної аналітичної діяльності асоціації є публікація дослідницьких звітів, присвячених актуальним проблемам розвитку неперервної освіти. Зокрема, у 2025 році на офіційному ресурсі САЕА було представлено звіт «Дослідження високоякісного розвитку вищої неперервної освіти в нову еру», у якому акцентовано увагу на необхідності переходу від кількісного розширення системи до забезпечення її якісних параметрів, удосконалення управлінських механізмів, оновлення змісту освітніх програм і підвищення ефективності цифрових освітніх платформ (Editorial board of the journal “China Adult Education”, 2025).

Подібні аналітичні матеріали відображають стратегічну орієнтацію САЕА на концепцію «високоякісного розвитку» освіти дорослих, що відповідає державним пріоритетам КНР модернізації освіти та формування інноваційного людського капіталу. Дослідницька діяльність асоціації виконує функцію інтелектуального забезпечення реформ у сфері неперервної освіти.

Окрім нормативно-організаційної та науково-аналітичної діяльності, Китайська асоціація освіти дорослих відіграє активну роль у практичному впровадженні політики розвитку неформальної та неперервної освіти. Аналіз інформаційного наповнення офіційного вебресурсу асоціації свідчить про систематичну організацію конференцій, робочих нарад, тематичних форумів, семінарів і навчальних заходів, спрямованих на поширення ідей навчання впродовж життя, удосконалення управління освітою дорослих і впровадження інноваційних освітніх практик (China Adult Education Association, 2026).

Важливим напрямом діяльності САЕА є координація регіональних ініціатив у межах загальнонаціональних програм формування «суспільства, що навчається». Асоціація виступає платформою для обміну досвідом між провінційними та міськими структурами, забезпечує методичну підтримку локальних освітніх проєктів, сприяє інтеграції професійної, громадської та культурної освіти дорослих у єдину систему неперервного навчання. Регулярне висвітлення заходів на офіційному сайті демонструє, що асоціація не лише формулює концептуальні орієнтири, а й забезпечує їх практичну реалізацію через мережу підпорядкованих та партнерських організацій (China Adult Education Association, 2026).

Суттєвим аспектом діяльності САЕА є популяризація цифрових освітніх ресурсів і дистанційних форм навчання. Асоціація підтримує розвиток онлайн-платформ, сприяє впровадженню сучасних технологій у систему підготовки та перепідготовки дорослого населення, організовує обговорення питань цифрової трансформації освіти в контексті національних стратегічних документів. Це дозволяє забезпечити доступність навчання для різних соціальних груп і регіонів, що особливо важливо в умовах територіальної масштабності КНР (China Adult Education Association, 2026).

Окрему увагу САЕА приділяє популяризації ідей самоосвіти та активного залучення громадян до освітніх практик. Проведення тематичних тижнів навчання, інформаційних кампаній, конкурсів і громадських заходів сприяє формуванню культури неперервного навчання та підвищенню соціальної цінності освіти дорослих. Отже, асоціація виконує не лише координаційно-експертну, а й просвітницьку функцію, впливаючи на формування освітньої мотивації населення.

Зазначені напрями діяльності дозволяють розглядати САЕА як багатофункціональну інституцію, що поєднує стратегічне управління, науково-аналітичний супровід, організацію практичних освітніх ініціатив та розвиток професійної спільноти у сфері освіти дорослих. У системі неформальної освіти КНР асоціація виступає інституційним механізмом узгодження державної політики, професійних стандартів і регіональних практик, забезпечуючи комплексний розвиток неперервного навчання в умовах сучасної модернізації суспільства.

Узагальнюючи викладене, діяльність САЕА доцільно інтерпретувати як цілісну інституційну модель мережевого типу, що забезпечує системну підтримку неформальної та неперервної освіти дорослих у КНР на рівні нормативної регламентації, професійної самоорганізації та практичної реалізації освітніх ініціатив. Поєднання координуючих повноважень, розгалуженої регіонально-галузевої інфраструктури, аналітичного супроводу реформ, механізмів стандартизації й оцінювання, а також цифрових і просвітницьких практик дозволяє асоціації виступати ключовим посередником між державними пріоритетами «суспільства, що навчається» та реальними освітніми потребами різних груп дорослого населення, забезпечуючи перехід від фрагментарних заходів до керованого розвитку системи навчання впродовж життя.

Обговорення. Співвіднесення отриманих результатів із попередніми науковими напрацюваннями у сфері освіти дорослих засвідчує їх методологічну

наступність і водночас дозволяє уточнити місце професійних асоціацій у сучасній архітектоніці неформальної освіти. Так, висновки Л. Лук'янової (Lukianova, 2017) про визначальну роль нормативно-правового забезпечення, інституційної структури та кола провайдерів освіти дорослих корелюють із результатами нашого дослідження в частині акценту на регулятивній та координаційній функціях САЕА. Водночас, у представленій статті роль асоціації конкретизовано на прикладі САЕА як мережевого інституційного механізму.

Положення Д. Юаня (Yuan, 2016) про еволюцію освіти дорослих у КНР знаходять підтвердження в нашому аналізі сучасних стратегічних орієнтирів, пов'язаних із переходом до моделі «високоякісного розвитку» та актуалізацією концепту «суспільства, що навчається». Проте, на відміну від історико-еволюційного ракурсу Д. Юаня, у нашій статті фокус перенесено на інституційно-управлінський вимір сучасного етапу, де ключову роль відіграє асоціативний сектор, здатний виступати посередником між державними пріоритетами та практиками регіональних і галузевих провайдерів освіти дорослих.

Результати дослідження Ц. Гуанхая (Huankhai, 2022) узгоджуються з нашими висновками щодо значущості неформального сегмента як простору соціальної інтеграції, культурної участі та розширення освітніх можливостей дорослого населення.

Окремого обговорення заслуговує співвіднесення отриманих результатів із висновками А. Боярської-Хоменко щодо впливу Гамбурзької декларації освіти дорослих на реформування нормативної бази у країнах Центральної та Східної Європи (Boiarska-Khomenko, 2017). Поділяючи тезу про визначальність міжнародних рамок для переосмислення ролі освіти дорослих, у нашій статті додатково підкреслено, що інституційна ефективність політики навчання впродовж життя залежить не лише від декларативних принципів, а й від наявності дієвих організаційних «провідників» реформ. У цьому сенсі САЕА постає як інституційний інструмент імплементації стратегічних орієнтирів на практичному рівні.

Отже, на відміну від попередніх досліджень, у статті розкрито структурно-функціональну інтерпретацію САЕА як системоутворювальної інституції неформальної освіти. Такий ракурс дозволяє розглядати асоціацію не як «додаткового» суб'єкта освітнього поля, а як механізм узгодження державної політики, професійної самоорганізації та регіональної практики, що забезпечує керований розвиток навчання впродовж життя.

Висновки. Установлено, що Китайська асоціація освіти дорослих виступає ключовою інституцією координації та експертного супроводу розвитку неформальної й неперервної освіти в КНР. Її діяльність має чітке нормативно-правове підґрунтя та інтегрована в систему реалізації державної політики формування «суспільства, що навчається». Організаційна модель САЕА характеризується розгалуженою регіонально-галузевою структурою, що забезпечує поєднання централізованого стратегічного управління з децентралізованим упровадженням освітніх ініціатив. Функціонально асоціація поєднує аналітичну, стандартизовальну, консультативну та просвітницьку діяльність, спрямовану на підвищення якості освіти дорослих і розвиток цифрових форм навчання. Отже, САЕА виконує системоутворювальну роль у модернізації неперервної освіти КНР, забезпечуючи її керований і концептуально узгоджений розвиток.

Перспективи подальших досліджень убачаємо у здійсненні порівняльно-педагогічного аналізу діяльності професійних асоціацій освіти дорослих у різних країнах з метою виявлення ефективних інституційних моделей розвитку неформальної та неперервної освіти в умовах модернізації освітніх систем.

ЛІТЕРАТУРА

- China unveils blueprint for building strong education system by 2035. (2025). URL : https://english.www.gov.cn/policies/latestreleases/202501/20/content_WS678d85c6c6d0868f4e8eef83.html
- Lifelong learning strategy in Ukraine. (2025). Eurydice – European Commission. URL : <https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/eurypedia/ukraine/lifelong-learning-strategy>
- Outline of the 14th Five-Year Plan (2021–2025) for National Economic and Social Development and Vision 2035 of the People's Republic of China. The State Council of the People's Republic of China. (2021) URL : https://english.www.gov.cn/archive/publications/2021/03/13/content_WS604b39c9c6d0719374af9e8f.html
- What Changes in Access to Ukrainian Education for Individuals in Temporarily Occupied Territories Occurred in 2024. (2024). URL : <https://almenda.org/en/dostup-do-ukrainskoi-osviti-na-tot-zmini-za-2024-rik/>
- Yuan D. Learning Cities Agenda: The Update Version of Adult Education in China. *Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету. Серія: Педагогіка*. 2016. № 2 (17). С. 174–178. <http://dx.doi.org/10.7905/nvmdpu.v0i17.1620>
- Боярська-Хоменко А. В. Значення Гамбурзької декларації освіти дорослих для країн Центральної та Східної Європи. *Теорія та методика навчання та виховання*. 2017. Вип. 42. С. 19–27. <http://doi.org/10.5281/zenodo.1115430>
- Гуанхай Ц. Організація дозвілля дорослих з особливими освітніми потребами в системі неформальної освіти КНР : дис. ... д-ра філос. з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спец. 011 Освітні, педагогічні науки. Харків : Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди, 2022. 254 с.

Лук'янова Л. Законодавче забезпечення освіти дорослих: зарубіжний досвід. Київ : ТОВ «ДКС-Центр», 2017. 147 с.

中国成人教育 期刊编委会名单. (2025) URL :

<https://www.caea.org.cn/newsinfo/10883996.html?templateId=377022>

中国成人教育协会. (2026). URL : <https://www.caea.org.cn/wzsy>

中国成人教育协会章程. (2019) URL :

<https://www.caea.org.cn/newsinfo/933100.html?templateId=377022>

中国成人教育协会简介. (2024) URL :

<https://www.caea.org.cn/newsinfo/933084.html?templateId=377022>

各地方成人教育协（学）会. (2024) URL :

<https://www.caea.org.cn/newsinfo/999398.html?templateId=377022>

新时代高等学历继续教育高质量发展研究 : [电子资源] / 中国成人教育协会. 发布日期. 2025.

访问模式. URL : <http://www.caea.org.cn/newsinfo/10892164.html>

行业成人教育协（学）会. (2024) URL :

<https://www.caea.org.cn/newsinfo/999408.html?templateId=377022>

郑树山. 从国家教育行政学院70年历程看成人继续教育发展新机遇 : [电子资源]. 发布日期 :

2025. 来源 : 国家教育行政学院.

访问模式. URL :

<https://www.caea.org.cn/newsinfo/8279067.html>

REFERENCES

China unveils blueprint for building strong education system by 2035 [China unveils blueprint for building strong education system by 2035]. (2025). URL : https://english.www.gov.cn/policies/latestreleases/202501/20/content_WS678d85c6c6d0868f4e8eef83.html

Lifelong learning strategy in Ukraine [Lifelong learning strategy in Ukraine]. (2025). Eurydice – European Commission. URL : <https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/eurydice/ukraine/lifelong-learning-strategy>

Outline of the 14th Five-Year Plan (2021–2025) for National Economic and Social Development and Vision 2035 of the People's Republic of China [Outline of the 14th Five-Year Plan (2021–2025) for National Economic and Social Development and Vision 2035 of the People's Republic of China]. (2021). The State Council of the People's Republic of China. URL : https://english.www.gov.cn/archive/publications/2021/03/13/content_WS604b39c9c6d0719374af9e8f.html

What Changes in Access to Ukrainian Education for Individuals in Temporarily Occupied Territories Occurred in 2024 [What Changes in Access to Ukrainian Education for Individuals in Temporarily Occupied Territories Occurred in 2024]. (2024). URL : <https://almenda.org/en/dostup-do-ukrainskoi-osviti-na-tot-zmini-za-2024-rik/>

Yuan, D. (2016). Learning Cities Agenda: The Update Version of Adult Education in China [Learning Cities Agenda: The Update Version of Adult Education in China]. *Naukovyi visnyk Melitopolskoho derzhavnogo pedahohichnoho universytetu. Seriya: Pedahohika*. 2 (17). 174–178. <http://dx.doi.org/10.7905/nvmdpu.v0i17.1620>

Boiarska-Khomenko, A.V. (2017). Znachennia Hamburzkoi deklaratsii osvity doroslykh dla krain Tsentralnoi ta Skhidnoi Yevropy [The significance of the Hamburg Declaration on Adult

Creative Commons Attribution
NonCommercial 4.0 International

- Education for the countries of Central and Eastern Europe]. *Teoriia ta metodyka navchannia ta vykhovannia*. 42. 19–27. <http://doi.org/10.5281/zenodo.1115430> [in Ukrainian]
- Huankhai, Ts. (2022). Orhanizatsiia dozvillia doroslykh z osoblyvymy osvitimy potrebamy v systemi neformalnoi osvity KNR [Organization of leisure of adults with special educational needs in the system of non-formal education of the PRC]: dys. ... d-ra filos. Kharkiv : Kharkivskyi natsionalnyi pedahohichnyi universytet imeni H. S. Skovorody. 254 p. [in Ukrainian]
- Lukianova, L. (2017). Zakonodavche zabezpechennia osvity doroslykh: zarubizhnyi dosvid [Legislative support of adult education: foreign experience]. Kyiv : TOV «DKS-Tsentr». 147 p. [in Ukrainian]
- Zhongguo chengren jiaoyu qikan bianwei hui mingdan [Editorial board of the journal “China Adult Education”]. (2025). URL : <https://www.caea.org.cn/newsinfo/10883996.html?templateId=377022> [in Chinese]
- Zhongguo chengren jiaoyu xiehui [China Adult Education Association]. (2026). URL : <https://www.caea.org.cn/wzsy> [in Chinese]
- Zhongguo chengren jiaoyu xiehui zhangcheng [Charter of the China Adult Education Association]. (2019). URL : <https://www.caea.org.cn/newsinfo/933100.html?templateId=377022> [in Chinese]
- Zhongguo chengren jiaoyu xiehui jianjie [Introduction to the China Adult Education Association]. (2024). URL : <https://www.caea.org.cn/newsinfo/933084.html?templateId=377022> [in Chinese]
- Ge difang chengren jiaoyu xie (xue) hui [Local adult education associations]. (2024). URL : <https://www.caea.org.cn/newsinfo/999398.html?templateId=377022> [in Chinese]
- Xin shidai gaodeng xueli jixu jiaoyu gao zhiliang fazhan yanjiu [Research on the high-quality development of higher continuing education in the new era] : [Electronic resource] / Zhongguo chengren jiaoyu xiehui. (2025). URL : <http://www.caea.org.cn/newsinfo/10892164.html> [in Chinese]
- Hangye chengren jiaoyu xie (xue) hui [Industry adult education associations]. (2024). URL : <https://www.caea.org.cn/newsinfo/999408.html?templateId=377022> [in Chinese]
- Zheng, Shushan. (2025). Cong Guojia Jiaoyu Xingzheng Xueyuan 70 nian licheng kan chengren jixu jiaoyu fazhan xin jiyu [New opportunities for the development of adult continuing education from the 70-year history of the National Academy of Education Administration] : [Electronic resource]. Guojia Jiaoyu Xingzheng Xueyuan. URL : <https://www.caea.org.cn/newsinfo/8279067.html> [in Chinese]

Інформація про автора:

Шен Цянь

ORCID: <https://orcid.org/0009-0009-6181-2997>

Здобувачка третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти кафедри освітології та інноваційної педагогіки, Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди, вул. Алчевських, 29, м. Харків, Україна 61002

e-mail: 714516878@qq.com

Information about the author:

Sheng Qian

ORCID: <https://orcid.org/0009-0009-6181-2997>

PhD Student, Department of Educology and Innovative Pedagogy, H.S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University, 29 Alchevskykh Str., Kharkiv, Ukraine, 61002

e-mail: 714516878@qq.com

Цитуйте цю статтю як: Шен Цянь. Китайська асоціація освіти дорослих у системі неформальної освіти КНР. *Теорія та методика навчання та виховання*. 2026. № 60. С. 239–253

Creative Commons Attribution
NonCommercial 4.0 International

DOI: <https://doi.org/10.34142/23128046.2026.60.17>

Дата надходження статті до редакції: 30.01.2026

Стаття прийнята до друку: 18.02.2026

Дата публікації: 12.04.2026

Creative Commons Attribution
NonCommercial 4.0 International